

Emergència nacional

Text i foto > GERARD BAGUÉ, director

Als cargols se'ls enganya posant-los a l'olla amb aigua freda i el foc molt baix perquè no morin arraulits dins la closca. Quan se n'adonen, ja han estirat la banya. La llengua catalana fa xup-xup dins una olla que s'escalfa a poc a poc sense que gaire ningú —ni individualment ni col·lectivament— hi faci gran cosa. De vegades, apareixen algunes dades que són un termòmetre fidel de la temperatura de l'olla, que amenaça de convertir-se en un infern per a la nostra llengua. L'entrega dels premis Gaudí del cinema català (o del cinema en castellà fet a



>> Manifestació a l'entrada de Barcelona.

Catalunya) ens mostra la magnitud de la tragèdia i ens fa caure la bena dels ulls perquè ens la posem immediatament a la ferida. Sis llargmetratges rodats en català durant el 2020. Sort de l'excusa de la pandèmia. Ara ja tenim una literatura i un cinema catalans d'expressió castellana. Així construïm el nou país. Els seus conreadors, amb atrevit cinisme, sovint afirmen que no fan res més que retratar la realitat social, en què la llengua castellana és majoritària. A TV3 fan el mateix per justificar que el castellà s'infiltri als seus programes com la tramuntana per les escletxes d'una casa desballestada. Aviat no se'ls podrà negar la raó, ja que en el domini lingüístic del català l'ús social de la llengua ha caigut al 32 %. En quinze anys, ha perdut més de mig milió de parlants. Molta més gent el sap i l'entén, però no hem sabut fer-ne una llengua indispensable, prestigiosa, mediàtica, atractiva per als joves. Els governs miren cap a una altra banda, aprovant lleis ineficaces, inaplicables i que no preocupin l'establishment. Legislar a favor del català implica atacar la preeminència del castellà en molts àmbits. La Plataforma per la Llengua es fa un fart de denunciar aquesta doble moral de l'Administració i el poder legislatiu, letals per al català. Ens *jivaritzen* la llengua i la converteixen en folklore. A la Universitat Autònoma de Barcelona, la meua filla no rep ni una sola classe en català aquest semestre. Les poques assignatures en català porten un avís segons el qual, si un estudiant demana el castellà, immediatament es canvia de llengua. Som amables i comprensius amb els inadaptats que porten anys a Catalunya i no emeten ni un sol mot en la nostra llengua. O amb els pobres estudiants d'Erasmus, que es pensaven que venien a Espanya.

Però el pitjor de tot són els catalans sense consciència lingüística, els que canvien de llengua a la mínima oportunitat o els joves que adopten el *catanyol* (o l'*spanglish*) com a signe de modernitat i rebel·lia. L'educació també viu en la falsa realitat de la immersió. Oblideu les dades oficials i pregunteu als alumnes quants professors els parlen de debò en català i quedareu garratibats. A cada bugada perdem un llençol.

Vivim una emergència nacional al bany maria. Això ja no ho podem reconduir ni amb un estat propi (on resulta que el castellà també seria llengua oficial). Els nostres avantpassats van salvar la llengua (que és sinònim de salvar el país) en circumstàncies molt adverses. Aquesta mateixa lluita al segle XXI, en temps de globalització, mitjans de comunicació de massa i xarxes socials, reclama armes de construcció massiva, però ens fan anar al front proveïts d'una estelada i una samarreta del procés.